

METODY NUMERYCZNE – LABORATORIUM

Zadanie 4 – całkowanie numeryczne

Opis rozwiązania

Celem zadania czwartego jest stworzenie programu implementującego dwie metody całkowania numerycznego: złożoną kwadraturę Newtona-Cotesa opartą na trzech węzłach (wzór Simpsona) oraz całkowanie na przedziale $[0, +\infty)$ z wagą e^{-x} (wielomiany Laguerre'a) całek postaci $\int_0^{+\infty} e^{-x} f(x) dx$.

Metoda Simpsona

- Wybierz przedział całkowania $[a, b]$ oraz liczbę podprzedziałów n (musi to być liczba parzysta). W programie przedział jest dynamicznie zwiększany aż do momentu, kiedy wartość całki na ostatnim przedziale jest mniejsza niż określona dokładność.
- Oblicz $h = (b - a) / n$.
- Oblicz wartości $f(a)$, $f(b)$ oraz $f(x_i)$ dla wszystkich punktów x_i na przedziale $[a, b]$. Wartości te są wykorzystywane w następnym kroku.
- Oblicz przybliżenie całki według wzoru metody Simpsona:

$$\int_a^b f(x) dx \approx h/3 * [f(a) + 4\sum_{i=1}^{n/2} f(x_{2i-1}) + 2\sum_{i=1}^{n/2-1} f(x_{2i}) + f(b)]$$
- Jeżeli wartość bezwzględna różnicy między poprzednim wynikiem a obecnym jest większa niż określona dokładność, powtórz kroki od 2 do 4, zwiększając liczbę podprzedziałów n .

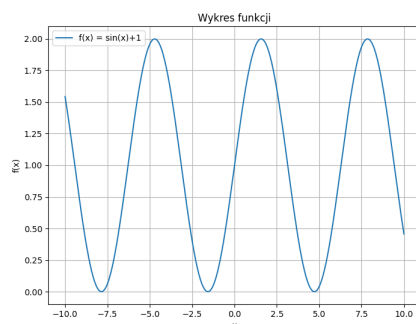
Kwadratura Gaussa-Laguerre'a

- Wybierz liczbę węzłów n . W tym skrypcie n przyjmuje wartości od 2 do 5.
- Dla każdego węzła i , oblicz wartości x_i i w_i , które są odpowiednio i -tym zerem i wagą wielomianu Laguerre'a.
- Oblicz wartości funkcji $f(x_i)$ dla każdego i .
- Oblicz przybliżenie całki według wzoru kwadratury Gaussa-Laguerre'a:

$$\int_0^{+\infty} f(x) * e^{-x} dx \approx \sum [w_i * f(x_i)]$$
- Powtarzaj kroki 2-4 dla różnych liczby węzłów n , aby porównać wyniki.

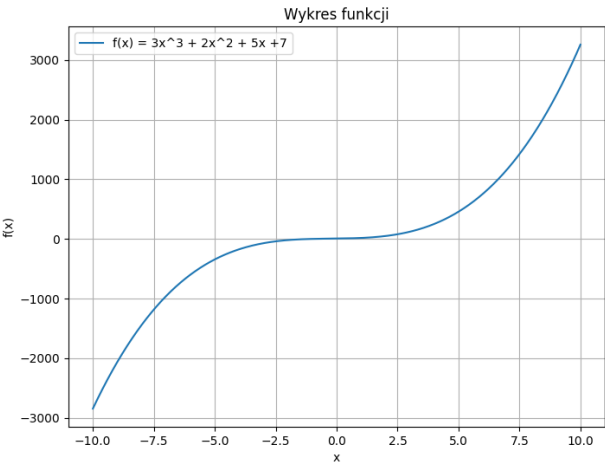
Wyniki:

Dla funkcji: $\sin(x)+1$

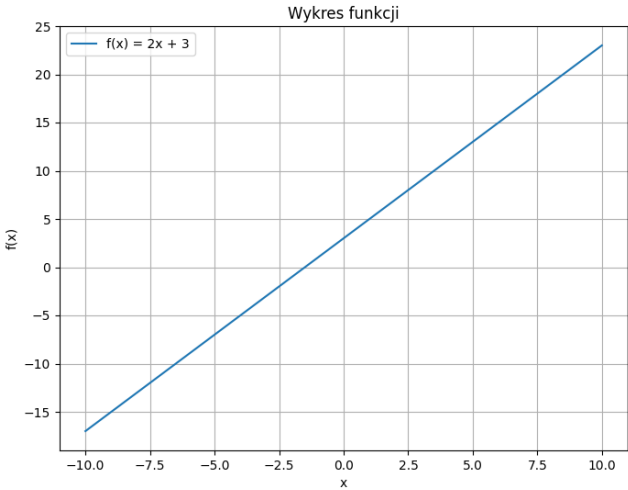
Metoda Newtona-Cotesa		Metoda Laguerre'a			
Dokładność	Wynik	2 węzły	3 węzły	4 węzły	5 węzły
0.01	1.5002289902761765	1.4324594546798444	1.4960298274805632	1.5048792794601988	1.4989033209560638
0.001	1.4999506249059102	-	-	-	-
0.0001	1.4999931690541912	-	-	-	-

Dla funkcji: $3x^3 + 2x^2 + 5x + 7$

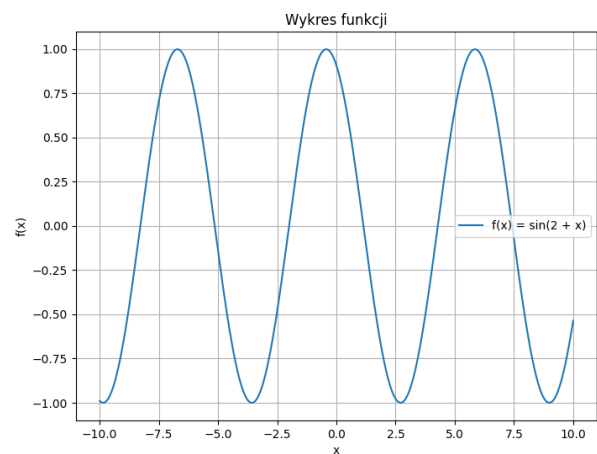
Metoda Newtona-Cotesa		Metoda Laguerre'a			
Dokładność	Wynik	2 węzły	3 węzły	4 węzły	5 węzły
0.01	34.00417563329043	34.0	34.0	34.000000000000001	33.999999999999999
0.001	34.000110491342696	-	-	-	-
0.0001	34.00000048049447	-	-	-	-

Dla funkcji: $2x + 3$

Metoda Newtona-Cotesa		Metoda Laguerre'a			
Dokładność	Wynik	2 węzły	3 węzły	4 węzły	5 węzły
0.01	5.000515772225972	5.0	5.0	5.0	5.0
0.001	5.000049582252291	-	-	-	-
0.0001	5.000018459701772	-	-	-	-

Dla funkcji: $\sin(2 + x)$

Metoda Newtona-Cotesa		Metoda Laguerre'a			
Dokładność	Wynik	2 węzły	3 węzły	4 węzły	5 węzły
0.01	0.2635632089306357	0.33852273063676924	0.22687792889205088	0.24681231838592763	0.2475213178768930
0.001	0.2633629921048024	-	-	-	-
0.0001	0.2633835401027766	-	-	-	-
	5				

Wnioski

1. Zwiększanie dokładności dla metody Simpsona prowadzi do poprawy precyzji obliczeń, co jest zgodne z oczekiwaniami. Wynik staje się coraz bliższy prawdziwej wartości całki.
2. Dla kwadratury Gaussa-Laguerre'a, zwiększanie liczby węzłów niekoniecznie prowadzi do lepszych wyników. W niektórych przypadkach, wyniki stają się gorsze przy zwiększeniu liczby węzłów. To sugeruje, że doboru liczby węzłów nie można dokonać w sposób dowolny, a optymalna liczba węzłów zależy od konkretnego problemu.
3. Dla pewnych funkcji, takich jak funkcja 2 i 3, wyniki obu metod są bardzo bliskie, co sugeruje, że obie metody są równie skuteczne dla tych konkretnych przypadków.